

II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 25ης Απριλίου 2002

για την έγκριση, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές και την από κοινού τήρηση των σχετικών δεσμεύσεων

(2002/358/ΕΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 300 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο πρώτη πρόταση και παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής ⁽¹⁾,τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽²⁾,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ο απώτερος στόχος της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (εφεξής «η Σύμβαση»), που εγκρίθηκε εξ ονόματος της Κοινότητας με την απόφαση 94/69/ΕΚ του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1993 σχετικά με τη σύναψη της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές ⁽³⁾, είναι να επιτευχθεί σταθεροποίηση των συγκεντρώσεων των αερίων θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα σε επίπεδο που να προλαμβάνει επικίνδυνες ανθρωπογενείς επιδράσεις στο κλιματικό σύστημα.
- (2) Η διάσκεψη των Μερών της Σύμβασης, κατά την πρώτη της σύνοδο, συνεπέρανε ότι η δέσμευση των αναπτυσσόμενων χωρών να επιδιώξουν να επανέλθουν, έως το 2000, μεμονωμένα ή από κοινού, στα επίπεδα του 1990 όσον αφορά τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα και των άλλων αερίων θερμοκηπίου που δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ στη Σύμβαση για την Προστασία της Στρώβιλας του Όζοντος δεν επαρκεί για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου της Σύμβασης, που είναι η πρόληψη των επικίνδυνων ανθρωπογενών επιδράσεων στο κλιματικό σύστημα.

Η Διάσκεψη συμφώνησε επίσης να κινήσει διαδικασία που θα επιτρέψει την ανάληψη κατάλληλων δράσεων για τη μετά το 2000 περίοδο, με την έγκριση πρωτοκόλλου ή άλλης νομοθετικής πράξης ⁽⁴⁾.

- (3) Η διαδικασία αυτή κατέληξε στην έγκριση, στις 11 Δεκεμβρίου 1997, του Πρωτοκόλλου του Κυότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (εφεξής «το Πρωτόκολλο») ⁽⁵⁾.
- (4) Η διάσκεψη των Μερών της Σύμβασης, κατά την τέταρτη σύνοδό της, αποφάσισε να εγκρίνει το Πρόγραμμα Δράσης του Μπουένος Άιρες, ώστε να επιτευχθεί συμφωνία σχετικά με την υλοποίηση βασικών στοιχείων του Πρωτοκόλλου κατά την έκτη σύνοδο της διάσκεψης των Μερών ⁽⁶⁾.
- (5) Τα βασικά στοιχεία της εφαρμογής του Προγράμματος Δράσης του Μπουένος Άιρες εγκρίθηκαν με συναίνεση από τη διάσκεψη των Μερών κατά την συνέχιση της έκτης συνόδου στη Βόννη από 19 έως 27 Ιουλίου 2001 ⁽⁷⁾.
- (6) Μια σειρά αποφάσεων για την εφαρμογή των Συμφωνιών της Βόννης εγκρίθηκαν με συναίνεση από τη διάσκεψη των Μερών κατά την έβδομη σύνοδο στο Μαρακές, από 29 Οκτωβρίου έως 10 Νοεμβρίου 2001 ⁽⁸⁾.

⁽⁴⁾ Απόφαση 1/CP.1: «Η εντολή του Βερολίνου: Επισκόπηση της επάρκειας του άρθρου 4, παράγραφος 2 στοιχεία α) και β), της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων προτάσεων σχετικά με πρωτόκολλο και αποφάσεων για τη συνέχεια που θα πρέπει να δοθεί εν προκειμένω».

⁽⁵⁾ Απόφαση 1/CP.3: «Έγκριση του Πρωτοκόλλου του Κυότο της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές».

⁽⁶⁾ Απόφαση I/CP.4: «Το Πρόγραμμα Δράσης του Μπουένος Άιρες».

⁽⁷⁾ Απόφαση 5/CP.6: «Εφαρμογή του Προγράμματος Δράσης του Μπουένος Άιρες».

⁽⁸⁾ Αποφασίες 2-24 CP.7: «Οι Συμφωνίες του Μαρακές».

⁽¹⁾ ΕΕ C 75 E της 26.3.2002, σ. 17.

⁽²⁾ Η γνώμη εξεδόθη στις 6 Φεβρουαρίου 2002 (δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα).

⁽³⁾ ΕΕ L 33 της 7.2.1994, σ. 11.

- (7) Το Πρωτόκολλο, δυνάμει του άρθρου 24, ανοίγεται προς επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση εκ μέρους των κρατών και των περιφερειακών οργανισμών οικονομικής ολοκλήρωσης που το έχουν υπογράψει.
- (8) Το Πρωτόκολλο, δυνάμει του άρθρου 4, προβλέπει ότι τα Μέρη τηρούν από κοινού τις δυνάμει του άρθρου 3 δεσμεύσεις τους, ενεργώντας στο πλαίσιο περιφερειακού οργανισμού οικονομικής ολοκλήρωσης και από κοινού με αυτόν.
- (9) Κατά την υπογραφή του Πρωτοκόλλου στη Νέα Υόρκη στις 29 Απριλίου 1998, η Κοινότητα δήλωσε ότι τόσο αυτή όσο και τα κράτη μέλη της θα τηρήσουν από κοινού τις δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου αντίστοιχες δεσμεύσεις τους, σύμφωνα με το άρθρο 4.
- (10) Αποφασίζοντας να τηρήσουν από κοινού τις δεσμεύσεις τους σύμφωνα με το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου του Κυότο, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη είναι από κοινού υπεύθυνα, δυνάμει της παραγράφου 6 του εν λόγω άρθρου και σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου, για την τήρηση, από την Κοινότητα, της ποσοτικώς εκφρασμένης δέσμευσής της για μείωση των εκπομπών δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου. Συνεπώς, και σύμφωνα με το άρθρο 10 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, τα κράτη μέλη έχουν κατ' ιδίαν και συλλογικά την υποχρέωση να λάβουν όλα τα κατάλληλα γενικά ή ειδικά μέτρα για να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από πράξεις των οργάνων της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης της ποσοτικώς εκφρασμένης δέσμευσης της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών δυνάμει του Πρωτοκόλλου, να διευκολύνουν την τήρηση της δέσμευσης αυτής και να απέχουν από κάθε μέτρο που δύναται να θέσει σε κίνδυνο την τήρηση της δέσμευσης αυτής.
- (11) Η νομική βάση οιασδήποτε μεταγενέστερης απόφασης σχετικά με την έγκριση, εκ μέρους της Κοινότητας, μελλοντικών δεσμεύσεων για την μείωση των εκπομπών θα καθοριστεί βάσει του περιεχομένου και του αποτελέσματος της εν λόγω απόφασης.
- (12) Στα συμπεράσματά του της 16ης Ιουνίου 1998 ⁽¹⁾, το Συμβούλιο συμφώνησε ως προς τη συμβολή κάθε κράτους μέλους στη συνολική κοινοτική δέσμευση μείωσης. Ορισμένα κράτη μέλη διατύπωσαν παραδοχές όσον αφορά τις εκπομπές του έτους βάσης και τις κοινές και συντονισμένες πολιτικές και μέτρα. Οι συμβολές αυτές είναι διαφοροποιημένες ώστε να λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, οι προσδοκίες οικονομικής μεγέθυνσης, το ενεργειακό φάσμα και η βιομηχανική διάρθρωση των αντίστοιχων κρατών μελών. Επιπλέον, το Συμβούλιο συμφώνησε ότι οι όροι της συμφωνίας θα περιληφθούν στην απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με την έγκριση του Πρωτοκόλλου εκ μέρους της Κοινότητας. Δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της οφείλουν να κοινοποιήσουν στη Γραμματεία που δημιουργήθηκε με το άρθρο της Σύμβασης τους όρους της εν λόγω συμφωνίας κατά την ημερομηνία κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης ή έγκρισης. Η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της υποχρεούνται να λάβουν μέτρα ώστε η Κοινότητα να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της δυνάμει του Πρωτοκόλλου χωρίς να θίγεται η ευθύνη κάθε κράτους μέλους έναντι της Κοινότητας και των λοιπών κρατών μελών για την τήρηση των οικείων δεσμεύσεων.
- (13) Οι εκπομπές του έτους βάσης για την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της δεν θα οριστικοποιηθούν πριν από την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου. Μετά τον οριστικό καθορισμό των εκπομπών του έτους βάσης, και το αργότερο πριν από την έναρξη της περιόδου δέσμευσης, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της θα καθορίσουν αυτά τα επίπεδα εκπομπής σε τόνους ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα με τη διαδικασία του άρθρου 8 της απόφασης 93/389/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 1993 για ένα μηχανισμό παρακολούθησης των εκπομπών CO₂, και άλλων αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου μέσα στην Κοινότητα ⁽²⁾.
- (14) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Γκέτεμποργκ της 15ης και 16ης Ιουνίου 2001 επιβεβαίωσε ότι η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της είναι αποφασισμένα να υλοποιήσουν τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει δυνάμει του Πρωτοκόλλου και δήλωσε ότι η Επιτροπή θα εκπονήσει πρόταση επικύρωσης πριν από τα τέλη του 2001 ώστε η Κοινότητα και τα κράτη μέλη να τηρήσουν τη δέσμευση που έχουν αναλάβει όσον αφορά την ταχεία επικύρωση του Πρωτοκόλλου.
- (15) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λάκεν της 14ης και 15ης Δεκεμβρίου 2001 επιβεβαίωσε ότι η Ένωση είναι αποφασισμένη να τηρήσει τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από το Πρωτόκολλο του Κυότο και ότι επιθυμεί να τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο πριν από την Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής του Γιοχάνεσμπουργκ για την αειφόρο ανάπτυξη, της 26ης Αυγούστου έως 4 Σεπτεμβρίου 2002.
- (16) Τα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή της παρούσας απόφασης θεσπίζονται σύμφωνα με την απόφαση 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 1999 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή ⁽³⁾,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το Πρωτόκολλο του Κυότο στη Σύμβαση-Πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές (εφεξής «το Πρωτόκολλο») που υπεγράφη στις 29 Απριλίου 1998 στη Νέα Υόρκη εγκρίνεται εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Το κείμενο του Πρωτοκόλλου παρατίθεται στο Παράρτημα Ι.

⁽¹⁾ Έγγρ. 9702/98 της 19ης Ιουνίου 1998 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα αποτελέσματα των εργασιών του Συμβουλίου «Περιβάλλον» της 16ης και 17ης Ιουνίου 1998, Παράρτημα Ι.

⁽²⁾ ΕΕ L 167 της 9.7.1993, σ. 31· απόφαση όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την απόφαση 99/296/ΕΚ (ΕΕ L 117 της 5.5.1999, σ. 35).

⁽³⁾ ΕΕ L 184 της 17.7.1999, σ. 23.

Άρθρο 2

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της τηρούν από κοινού τις δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου δεσμεύσεις τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του Πρωτοκόλλου, λαμβάνοντας απολύτως υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 10 της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Οι ποσοτικώς εκφρασμένες δεσμεύσεις περιορισμού και μείωσης των εκπομπών που συμφωνήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της ενόψει του καθορισμού των αντίστοιχων επιπέδων εκπομπών που επιμετρούνται στο καθένα για την πρώτη περίοδο ποσοτικώς εκφρασμένων δεσμεύσεων περιορισμού και μείωσης των εκπομπών, ήτοι από το 2008 έως το 2012, παρατίθενται στο Παράρτημα II.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της λαμβάνουν τα απαιτούμενα μέτρα προκειμένου να τηρήσουν τα επίπεδα εκπομπών που παρατίθενται στο Παράρτημα II, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 3 της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2006 και με τη διαδικασία του άρθρου 4 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης, η Επιτροπή καθορίζει τα αντίστοιχα επίπεδα εκπομπών που επιμετρούνται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και σε κάθε κράτος μέλος, εκφραζόμενα σε τόνους ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα μετά τον καθορισμό των οριστικών αριθμητικών στοιχείων εκπομπών του έτους βάσης και βάσει των ποσοτικώς εκφρασμένων δεσμεύσεων περιορισμού ή μείωσης που εκτίθενται στο Παράρτημα II, λαμβάνοντας υπόψη τις μεθοδολογίες για την εκτίμηση των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και των απορροφήσεων από εστίες απορρόφησης που αναφέρονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου, καθώς και τον τρόπο υπολογισμού της επιμετρούμενης ποσότητας σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφοι 7 και 8 του Πρωτοκόλλου.

Η επιμετρούμενη ποσότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και κάθε κράτους μέλους ισούται προς το αντίστοιχο επίπεδο εκπομπών τους που καθορίζεται σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 4

1. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που συστάθηκε βάσει του άρθρου 8 της απόφασης 93/389/ΕΟΚ.

2. Όταν γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζονται τα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 6 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται σε τρεις μήνες.

3. Η επιτροπή θεσπίζει την εσωτερικό κανονισμό της.

Άρθρο 5

1. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να κοινοποιήσουν εξ ονόματος της

Ευρωπαϊκής Κοινότητας, την παρούσα απόφαση στη Γραμματεία της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου.

2. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να καταθέσουν, κατά την ίδια ημερομηνία με εκείνη της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, το έγγραφο έγκρισης στο Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 1 του Πρωτοκόλλου, προκειμένου να εκφραστεί η συναίνεση της Κοινότητας για δέσμευση.

3. Ο Πρόεδρος του Συμβουλίου εξουσιοδοτείται να ορίσει το ή τα πρόσωπα που είναι αρμόδια να καταθέσουν, κατά την ίδια ημερομηνία με εκείνη της κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 1, τη δήλωση αρμοδιότητας που περιέχεται στο Παράρτημα III, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 6

1. Όταν καταθέτουν τα έγγραφα επικύρωσης ή έγκρισης του Πρωτοκόλλου, τα κράτη μέλη κοινοποιούν, ταυτόχρονα και εξ ονόματός τους, την παρούσα απόφαση στη Γραμματεία της Σύμβασης-Πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του Πρωτοκόλλου.

2. Τα κράτη μέλη προσπαθούν να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να καταθέσουν τα έγγραφα επικύρωσης ή έγκρισής τους ταυτόχρονα με τα αντίστοιχα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των άλλων κρατών μελών και, στο μέτρο του δυνατού, το αργότερο έως την 1η Ιουνίου 2002.

3. Το αργότερο έως την 1η Απριλίου 2002, τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για την απόφασή τους να επικυρώσουν ή να εγκρίνουν το Πρωτόκολλο ή, ανάλογα με τις περιστάσεις, για την πιθανή ημερομηνία ολοκλήρωσης των απαιτούμενων διαδικασιών. Η Επιτροπή επιλέγει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, την ημερομηνία ταυτόχρονης κατάθεσης των εγγράφων επικύρωσης ή έγκρισης.

Άρθρο 7

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 25 Απριλίου 2002.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. RAJOY BREY

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΤΟΥ ΚΥΟΤΟ ΣΤΗ ΣΥΜΒΑΣΗ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΗΝΩΜΕΝΩΝ ΕΘΝΩΝ ΓΙΑ ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΣΤΟ ΠΑΡΟΝ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ,

ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Μέρη της σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος, εφεξής αναφερόμενη ως «η Σύμβαση»,

ΕΠΙΔΙΩΚΟΝΤΑΣ την πραγμάτωση του στόχου της Σύμβασης ως περιγράφεται στο άρθρο 2,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις διατάξεις της Σύμβασης,

ΕΥΘΥΓΡΑΜΜΙΖΟΜΕΝΑ προς τις διατάξεις του άρθρου 3 της Σύμβασης,

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ την Εντολή του Βερολίνου που εγκρίθηκε με την απόφαση 1/CP. 1 της διάσκεψης των Μερών της Σύμβασης κατά την πρώτη ολομέλεια,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΑ ΕΞΗΣ:

Άρθρο 1

Για τους σκοπούς του παρόντος Πρωτοκόλλου, ισχύουν οι ορισμοί που περιέχονται στο άρθρο 1 της Σύμβασης. Επιπλέον νοείται ως:

1. «Διάσκεψη των Μερών» η διάσκεψη των συμβαλλομένων Μερών στη Σύμβαση.
2. «Σύμβαση» η σύμβαση-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές αλλαγές, που εγκρίθηκε στη Νέα Υόρκη στις 9 Μαΐου 1992.
3. «Διακυβερνητική επιτροπή για την αλλαγή του κλίματος» η διακυβερνητική επιτροπή για την αλλαγή του κλίματος που συγκροτήθηκε το 1998 από κοινού με τον Παγκόσμιο Μετεωρολογικό Οργανισμό και το Πρόγραμμα Περιβάλλοντος των Ηνωμένων Εθνών.
4. «Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ» το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ για τις ουσίες που καταστρέφουν την οζονόσφαιρα, που εγκρίθηκαν στο Μόντρεαλ στις 16 Σεπτεμβρίου 1987 όπως εν συνεχεία προσαρμόστηκε και τροποποιήθηκε.
5. «Παρόντα και ψηφίζοντα μέρη» τα μέρη τα οποία είναι παρόντα και ψηφίζουν θετικά ή αρνητικά.
6. «Μέρος», εκτός και αν η έννοια τροποποιείται από τα συμφραζόμενα, το συμβαλλόμενο μέρος στο Πρωτόκολλο.

7. «Μέρος του παραρτήματος Ι» το συμβαλλόμενο μέρος το οποίο αναφέρεται στο παράρτημα Ι της Σύμβασης, όπως ενδέχεται αυτό να τροποποιηθεί, ή συμβαλλόμενο μέρος το οποίο κατέθεσε κοινοποίηση δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) της Σύμβασης.

Άρθρο 2

1. Έκαστο των μερών που περιλαμβάνεται στο παράρτημα Ι προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που ανέλαβε όσον αφορά τους ποσοτικοποιημένους περιορισμούς και τις μειώσεις των εκπομπών δυνάμει του άρθρου 3, με στόχο την προαγωγή της αειφόρου ανάπτυξης, καλείται:
  - a) να εφαρμόσει ή/και εκπονήσει περαιτέρω πολιτικές και μέτρα ανάλογα με τις εθνικές περιστάσεις, όπως:
    - i) η βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας σε αντίστοιχους τομείς της εθνικής οικονομίας·
    - ii) η προστασία και η βελτίωση των καταβόθρων και των αποθεμάτων των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις που ανέλαβε δυνάμει συναφών διεθνών συμφωνιών για το περιβάλλον, την προαγωγή της αειφόρου δασικής διαχείρισης, της δάσωσης και της αναδάσωσης·
    - iii) η προαγωγή των αειφόρων μορφών γεωργίας λαμβάνοντας υπόψη την αλλαγή του κλίματος·
    - iv) η προαγωγή, έρευνα, ανάπτυξη και κλιμάκωση της χρήσης νέων και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, τεχνολογίας δέμευσης του διοξειδίου του άνθρακα και προηγμένων και καινοτόμων αξιόπιστων τεχνολογιών για το περιβάλλον·
    - v) η σταδιακή μείωση ή εξάλειψη των ατελειών της αγοράς, των φορολογικών κινήτρων, των φορολογικών και δασμολογικών εξαιρέσεων και επιδοτήσεων για όλους τους

κλάδους που εκπέμπουν αέρια που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, εφόσον αντιτίθενται στο στόχο της Σύμβασης και με παράλληλη εφαρμογή των μηχανισμών της αγοράς·

- vi) η ενθάρρυνση των ενδεδειγμένων μεταρρυθμίσεων στους αντίστοιχους τομείς που αποσκοπούν στην προαγωγή πολιτικών και μέτρων που περιορίζουν ή μειώνουν τις εκπομπές αερίων τα οποία συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ·
- vii) τα μέτρα για τον περιορισμό ή/και τη μείωση των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ στον τομέα των μεταφορών·
- viii) ο περιορισμός ή/και μείωση του μεθανίου μέσω της ανάκτησης και της αξιοποίησης κατά τη διαχείριση των αποβλήτων, καθώς και στη φάση της παραγωγής, της μεταφοράς και της διανομής της ενέργειας.
- β) να συνεργαστεί με άλλα Μέρη για τη βελτίωση, χωριστά και συνδυασμένα, της αποτελεσματικότητας των πολιτικών και των μέτρων που εγκρίνουν δυνάμει του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 2 στοιχείο ε) σημείο i) της Σύμβασης. Προς τούτο, τα εν λόγω Μέρη λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να μοιραστούν την πείρα τους και ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με ανάλογες πολιτικές και μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης τρόπων βελτίωσης της συγκρισιμότητας, της διαφάνειας και της αποτελεσματικότητάς τους. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνδοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, κατά την πρώτη σύνοδο ή το ταχύτερο δυνατό μετά από αυτή, εξετάζει μεθόδους για τη βελτίωση της ως άνω συνεργασίας, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά δεδομένα.

2. Τα Μέρη του παραρτήματος I επιδιώκουν τον περιορισμό ή τη μείωση των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, δίχως να υπόκεινται στο Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, από καύσιμα αεροπλοΐας και ναυσιπλοΐας, μέσω της διεθνούς Οργάνωσης Πολιτικής Αεροπορίας και του διεθνούς Ναυτικού Οργανισμού, αντιστοίχως.

3. Τα Μέρη του παραρτήματος I καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να εφαρμόσουν τις πολιτικές και τα μέτρα που προβλέπει το παρόν άρθρο κατά τρόπο που να ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές επιπτώσεις, συμπεριλαμβανομένων των αρνητικών επιπτώσεων της αλλαγής του κλίματος, των επιπτώσεων στο διεθνές εμπόριο και των κοινωνικών, περιβαλλοντικών και οικονομικών επιπτώσεων σε άλλα Μέρη, ιδίως μάλιστα τις αναπτυσσόμενες χώρες που είναι συμβαλλόμενα μέρη και ιδίως τις οριζόμενες στο άρθρο 4 παράγραφοι 8 και 9 της Σύμβασης, λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 3 της Σύμβασης. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνδοδος των συμβαλλομένων Μερών του Πρωτοκόλλου ενδέχεται να αναλάβει περαιτέρω δράση, κατά περίπτωση, για την προαγωγή της εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής.

4. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνδοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, εφόσον κρίνει ότι θα ήταν σκόπιμο να συντονίσει οιοσδήποτε των πολιτικών και των μέτρων της παραγράφου 1 στοιχείο α), λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές των εθνικών περιστάσεων και των ενδεχομένων επιπτώσεων, εξετάζει μεθόδους και μηχανισμούς για τον συντονισμό των ως άνω πολιτικών και μέτρων.

Άρθρο 3

1. Τα Μέρη του παραρτήματος I εξασφαλίζουν, χωριστά ή από κοινού, ότι οι σημαντικές ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων που ισοδυναμούν προς το διοξείδιο του άνθρακα, συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και αναφέρονται στο παράρτημα Α δεν υπερβαίνουν τις αντιστοίχως καταλογισθείσες ποσότητες, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει για τους ποσοτικοποιημένους περιορισμούς και μειώσεις των εκπομπών ως αναφέρονται στο παράρτημα Β και σύμφωνα με τις προβλέψεις του παρόντος άρθρου με στόχο τη μείωση τουλάχιστον κατά 5 % των συνολικών εκπομπών αναλόγων αερίων συγκριτικά προς το 1990 κατά την περίοδο 2008-2012.

2. Κάθε Μέρος του παραρτήματος I καλείται να πραγματοποιήσει μέχρι το 2005, απτές προόδους όσον αφορά τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου.

3. Οι καθαρές μεταβολές των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου από επιμέρους πηγές και η απορρόφηση αυτών από καταβόθρες δέσμευσης συνεπεία της άμεσης αλλαγής της χρήσης γης λόγω ανθρωπίνων δραστηριοτήτων ή αναλόγων δασικών δραστηριοτήτων, περιορισμένων στη δάσωση, την αναδάσωση και την αποδάσωση μετά το 1990, αποτιμώμενες ως επαληθεύσιμες μεταβολές αποθεμάτων για έκαστη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων αξιοποιούνται προκειμένου να εξασφαλιστεί η ανταπόκριση προς τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει δυνάμει του παρόντος άρθρου κάθε Μέρος του παραρτήματος I. Οι εκπομπές αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου από διάφορες πηγές και η απορρόφηση αναλόγων αερίων από καταβόθρες που σχετίζονται με τις ως άνω δραστηριότητες αναφέρονται με διαφανή και επαληθεύσιμο τρόπο και εξετάζονται σύμφωνα με τα άρθρα 7 και 8.

4. Πριν από την πρώτη σύνοδο της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνδοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, κάθε Μέρος του παραρτήματος I παρέχει προς εξέταση στον Επικουρικό Φορέα Επιστημονικής ή Τεχνολογικής Αρωγής δεδομένα προκειμένου να αποτιμηθεί το επίπεδο αποθεμάτων άνθρακα το 1990 και να καταστεί δυνατός ο υπολογισμός των μεταβολών των αποθεμάτων άνθρακα κατά τα επόμενα έτη. Η διάσκεψη των Μερών ενεργούσα ως σύνδοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου αποφασίζει, κατά την πρώτη σύνοδο ή το ταχύτερο δυνατό μετά από αυτή, σχετικά με τις πρακτικές διαδικασίες, τους κανόνες και τις κατευθύνσεις όσον αφορά το πώς και το ποιές επιπλέον ανθρωπογενείς δραστηριότητες που σχετίζονται με τις μεταβολές των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου καθώς και με την απορρόφηση αυτών από τις αγροτικές εκτάσεις, τη μεταβολή της χρήσης γης και τις κατηγορίες των δασικών δραστηριοτήτων, θα προστεθούν ή θα αφαιρεθούν από τις ποσότητες που καταλογίζονται στα Μέρη του παραρτήματος I, λαμβάνοντας υπόψη τις αβεβαιότητες, τη διαφάνεια των εκθέσεων, την επαληθευσσιμότητά τους, τη μεθοδολογική εργασία της διακοινοτικής επιτροπής για την αλλαγή του κλίματος, τις συμβουλές του Επικουρικού Φορέα Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής

σύμφωνα με το άρθρο 5 και τις αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών. Κάθε ανάλογη απόφαση ισχύει κατά τη δεύτερη και τις επόμενες περιόδους ανάληψης υποχρεώσεων. Έκαστο των Μερών ενδέχεται να επιλέξει να εφαρμόσει ανάλογη απόφαση για τις ως άνω πρόσθετες ανθρωπογενείς δραστηριότητες κατά την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οι δραστηριότητες αυτές αναλαμβάνονται μετά το 1990.

5. Τα Μέρη του παραρτήματος I που διέρχονται μεταβατική περίοδο προς την οικονομία της αγοράς και των οποίων η βασική περίοδος ορίστηκε σύμφωνα με την απόφαση 9/CP.2 της διάσκεψης των Μερών κατά την δεύτερη σύνοδο, αξιοποιούν το συγκεκριμένο βασικό έτος ή την αντίστοιχη βασική περίοδο προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους δυνάμει του παρόντος άρθρου. Οιοδήποτε άλλο Μέρος του παραρτήματος I διέρχεται μεταβατική περίοδο προς την οικονομία της αγοράς και δεν έχει ακόμη υποβάλει την πρώτη εθνική ανακοίνωση δυνάμει του άρθρου 12 της Σύμβασης, δύναται επίσης να κοινοποιήσει στη διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών στο Πρωτόκολλο ότι προτίθεται να χρησιμοποιήσει άλλο βασικό έτος ή περίοδο εκτός του 1990 προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος άρθρου. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου αποφασίζει κατά πόσον αποδέχεται ανάλογη κοινοποίηση.

6. Λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 4 παράγραφος 6 της Σύμβασης, κατά την εφαρμογή των αναλαμβανόμενων υποχρεώσεων δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου εκτός των αναφερόμενων στο παρόν άρθρο, θα επιτραπεί συγκεκριμένος βαθμός ελαστικότητας εκ μέρους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, στα Μέρη του παραρτήματος I που διέρχονται μεταβατική περίοδο προς την οικονομία της αγοράς.

7. Κατά την πρώτη περίοδο ανάληψης ποσοτικοποιημένων υποχρεώσεων όσον αφορά τον περιορισμό και τη μείωση των εκπομπών, από το 2008 έως το 2012, οι καταλογιζόμενες ποσότητες για έκαστο Μέρος του παραρτήματος I ισούται με το ποσοστό που αναφέρεται προς τούτο στο παράρτημα Β των συνολικών ανθρωπογενών εκπομπών αυτού εκφρασμένων σε ισοδύναμο διοξειδίου του άνθρακα των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και αναφέρονται στο παράρτημα Α το 1990, ήτοι το βασικό έτος για την περίοδο που ορίζεται σύμφωνα με την ως άνω παράγραφο 5, επί πέντε. Τα Μέρη του παραρτήματος I για τα οποία οι μεταβολές χρήσης γης και οι δασικές δραστηριότητες αποτελούσαν σαφώς πηγή εκπομπών αερίων που συνέβαλαν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου κατά το 1990 περιλαμβάνουν κατά τον υπολογισμό της ποσότητας που τα αφορά τις τιμές του 1990 που θεωρείται ως βασικό έτος ή περίοδος για τις συνολικές ανθρωπογενείς εκπομπές εκφρασμένες σε ισοδύναμο διοξειδίου του άνθρακα, μείον τις οφειλόμενες απορροφήσεις στην αλλαγή της χρήσης γης κατά το 1990.

8. Κάθε Μέρος του παραρτήματος I επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει το 1995 ως βασικό έτος για τους υδροφθοράνθρακες, τους υπερφθοράνθρακες και το εξαφθοριούχο θείο, για τους υπολογισμούς που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 7.

9. Οι υποχρεώσεις για τις επόμενες περιόδους για τα Μέρη του παραρτήματος I καθορίζονται με τροπολογία του παραρτήματος Β του Πρωτοκόλλου, εγκρινόμενη σύμφωνα με τις διατάξεις του

άρθρου 21 παράγραφος 7. Η διάσκεψη των Μερών ενεργούσα ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου αρχίζει να εξετάζει ανάλογες υποχρεώσεις τουλάχιστον επτά χρόνια πριν από το τέλος της πρώτης περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων που αναφέρεται στην ως άνω παράγραφο 7.

10. Οιοδήποτε μονάδες μείωσης των εκπομπών, ή οιοδήποτε κλάσμα καταλογισθείσας ποσότητας, που Μέρος αποκτά από άλλο Μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 και του άρθρου 17 προστίθενται στην αντίστοιχη ποσότητα του Μέρους αυτού.

11. Οιοδήποτε μονάδες μείωσης των εκπομπών, ή οιοδήποτε κλάσμα της καταλογισθείσας ποσότητας, που ένα μέρος μεταφέρει σε άλλο μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 και του άρθρου 17 αφαιρούνται από την αντίστοιχη ποσότητα του Μέρους αυτού.

12. Οιοδήποτε πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών που ένα Μέρος αποκτά από άλλο σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 προστίθενται στην αντιστοίχως καταλογισθείσα ποσότητα για το Μέρος αυτό.

13. Εφόσον οι εκπομπές Μέρους του παραρτήματος I κατά τη διάρκεια της περιόδου για την οποία έχει αναλάβει υποχρεώσεις είναι χαμηλότερες της αντιστοίχως καταλογισθείσας ποσότητας δυνάμει του παρόντος άρθρου, η διαφορά αυτή, κατόπιν αιτήματος του συγκεκριμένου Μέρους, προστίθεται στην αντιστοίχως καταλογιζόμενη ποσότητα για το Μέρος αυτό κατά τις επόμενες περιόδους ανάληψης υποχρεώσεων.

14. Έκαστο Μέρος του παραρτήματος I καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 ανωτέρω κατά τρόπο που να ελαχιστοποιούνται οι αρνητικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές και οικονομικές επιδράσεις στις συμβαλλόμενες αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως μάλιστα στις αναφερόμενες στο άρθρο 4, παράγραφος 8 και 9, της Σύμβασης. Σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών σχετικά με την εφαρμογή των παραγράφων αυτών, η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου εξετάζει κατά την πρώτη σύνοδο τις αναγκαίες δράσεις για την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στην αλλαγή του κλίματος ή/και των επιπτώσεων των μέτρων ανταπόκρισης για τα Μέρη που αναφέρονται στις παραγράφους αυτές. Μεταξύ των θεμάτων που επιβάλλεται να εξεταστούν συγκαταλέγεται η καθιέρωση χρηματοδότησης, η ασφάλεια και η μεταφορά τεχνολογίας.

Άρθρο 4

1. Τα Μέρη του παραρτήματος I που έχουν συμφωνήσει να ανταποκριθούν από κοινού στις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 3 θεωρείται ότι ανταποκρίθηκαν επιτυχώς στις υποχρεώσεις αυτές εφόσον οι συνολικές τους ανθρωπογενείς εκπομπές αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και αναφέρονται στο παράρτημα I, εκφραζόμενες ως ισοδύναμο διοξειδίου του άνθρακα και λαμβανόμενες από κοινού, δεν υπερβαίνουν τις αντιστοίχως καταλογισθείσες ποσότητες, ως αυτές υπολογίζονται βάσει των ποσοτικοποιημένων υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει για περιορισμό και μείωση των εκπομπών σύμφωνα με το

παράρτημα Β και τις διατάξεις του άρθρου 3. Το αντίστοιχο επίπεδο εκπομπών που προβλέπεται για έκαστο των συμβαλλομένων Μερών που συμμετέχουν στη συμφωνία αυτή ορίζεται στο κείμενο της.

2. Τα Μέρη που συμβάλλονται σε οιαδήποτε ανάλογη συμφωνία κοινοποιούν στη Γραμματεία τους όρους της κατά την ημερομηνία κατάθεσης των πράξεων, επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης. Η Γραμματεία με τη σειρά της ενημερώνει τα συμβαλλόμενα Μέρη και όσους υπέγραψαν τη Σύμβαση σχετικά με τους όρους της εκάστοτε συμφωνίας.

3. Η συμφωνία ισχύει κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 7.

4. Εφόσον Μέρη που ενεργούν από κοινού αναπτύσσουν ανάλογες δραστηριότητες στο πλαίσιο, ή από κοινού, με περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης, οιαδήποτε μεταβολή της σύνθεσης του οργανισμού μετά από την έγκριση του Πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει τις ήδη αναληφθείσες υποχρεώσεις δυνάμει του Πρωτοκόλλου. Οιαδήποτε μεταβολή της σύνθεσης του οργανισμού ισχύει αποκλειστικά και μόνο για τυχόν υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου 3 που εγκρίνονται μετά από την αναθεώρηση.

5. Εφόσον τα Μέρη που έχουν καταλήξει σε ανάλογη συμφωνία δεν επιτύχουν την προβλεπόμενη συνολική μείωση των εκπομπών, έκαστο Μέρος που έχει συμβληθεί στην συμφωνία αυτή είναι υπεύθυνο για το αντίστοιχο επίπεδο εκπομπών που ορίζει η συμφωνία.

6. Εφόσον Μέρη που ενεργούν από κοινού αναπτύσσουν ανάλογες δραστηριότητες στο πλαίσιο και από κοινού με περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης ο οποίος συγκαταλέγεται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών του Πρωτοκόλλου, έκαστο κράτος μέλος του συγκεκριμένου περιφερειακού οργανισμού οικονομικής ολοκλήρωσης χωριστά και από κοινού με τον περιφερειακό οργανισμό οικονομικής ολοκλήρωσης, ενεργώντας σύμφωνα με το άρθρο 23, είναι υπεύθυνο εφόσον δεν επιτευχθεί το συνολικό επίπεδο μείωσης των εκπομπών, για το επίπεδο των εκπομπών του ως κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 5

1. Έκαστο Μέρος του παραρτήματος Ι συγκροτεί, το αργότερο έναν χρόνο πριν από την έναρξη της πρώτης περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων, εθνικό σύστημα για τον υπολογισμό των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές εκπομπής και των αντιστοιχών εξελίξεων από καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ. Οι κατευθύνσεις για τα εν λόγω εθνικά συστήματα, που περιλαμβάνουν και τις μεθοδολογίες που διευκρινίζονται στην κατωτέρω παράγραφο 2, εγκρίνονται από την πρώτη διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου.

2. Οι μεθοδολογίες για τον υπολογισμό των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές εκπομπής και των απορροφήσεων ανά τις καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ πρέπει να εγκριθούν δεκτές από τη διακυβερνητική επιτροπή για τις Κλιματικές Αλλαγές και τη διάσκεψη των Μερών κατά την τρίτη σύνοδο. Εφόσον δεν χρησιμοποιούνται ανάλογες μεθοδολο-

γίες, επιβάλλεται να πραγματοποιούνται οι δέουσες προσαρμογές σύμφωνα με τις μεθοδολογίες τις οποίες εγκρίνει η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου κατά την πρώτη σύνοδο. Βάσει των εργασιών, μεταξύ άλλων, της διακυβερνητικής επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή και των συμβουλών που παρέχει ο Επικουρικός Φορέας Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής, η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου επανεξετάζει σε τακτικά διαστήματα και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί αυτές τις μεθοδολογίες και τις προσαρμογές, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τυχόν σχετικές αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών. Οιαδήποτε αναθεώρηση των μεθοδολογιών ή των προσαρμογών χρησιμοποιείται αποκλειστικά και μόνο προκειμένου να εξακριβωθεί κατά πόσο επετεύχθη συμμόρφωση προς τις αναληφθείσες υποχρεώσεις δυνάμει του άρθρου 3 για οιαδήποτε περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων που εγκρίνεται μετά από την προηγούμενη αναθεώρηση.

3. Τα δυναμικά αύξησης της παγκόσμιας θερμοκρασίας που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των ισοδυνάμων διοξειδίου του άνθρακα των ανθρωπογενών εκπομπών από συγκεκριμένες πηγές και οι απορροφήσεις από καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ και αναφέρονται στο παράρτημα Α γίνονται δεκτά από τη διακυβερνητική επιτροπή για την Αλλαγή του Κλίματος και εγκρίνονται από τη διάσκεψη των Μερών κατά την τρίτη σύνοδο. Βάσει των εργασιών, μεταξύ άλλων, της διακυβερνητικής επιτροπής για την Αλλαγή του Κλίματος και των συμβουλών εκ μέρους του Επικουρικού Φορέα Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής, η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου εξετάζει τακτικά και, κατά περίπτωση, αναθεωρεί το δυναμικό ανύψωσης της παγκόσμιας θερμοκρασίας εκάστου των εν λόγω αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τυχόν σχετικές αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών. Οιαδήποτε αναθεώρηση του δυναμικού ανύψωσης της παγκόσμιας θερμοκρασίας ισχύει μόνο για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 3 όσον αφορά την περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων που εγκρίνεται μετά από την εν λόγω αναθεώρηση.

Άρθρο 6

1. Προκειμένου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει δυνάμει του άρθρου 3, κάθε Μέρος του παραρτήματος Ι δύναται να μεταφέρει, ή να αποκτήσει από, οιαδήποτε άλλο ανάλογο Μέρος, μονάδες μείωσης των εκπομπών από έργα τα οποία αποσκοπούν στη μείωση των ανθρωπογενών εκπομπών από επιμέρους πηγές ή από τη βελτίωση των ανθρωπογενών απορροφήσεων από καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου σε οιονδήποτε τομέα της οικονομίας, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) κάθε ανάλογο έργο έχει εγκριθεί από τα εμπλεκόμενα Μέρη·
- β) κάθε ανάλογο έργο εξασφαλίζει μειώσεις των εκπομπών από πηγές, ή βελτίωση των απορροφήσεων από καταβόθρες, επιπρόσθετα προς τις ειδάλλως παρατηρούμενες·
- γ) δεν αποκτά οιοδήποτε μονάδες μείωσης των εκπομπών εφόσον αυτό αντιβαίνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα άρθρα 5 και 7· και

δ) η απόκτηση μονάδων μείωσης εκπομπών είναι συμπληρωματική προς την ανάληψη εγχωρίων δράσεων που αποσκοπούν στην ανταπόκριση προς τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του άρθρου 3.

2. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών στο Πρωτόκολλο δύναται, κατά την πρώτη σύνοδο ή το συντομότερο δυνατό μετά από αυτή, να εκπονήσει περαιτέρω κατευθυντήριες γραμμές για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, συμπεριλαμβανόμενης της διακρίβωσης και της υποβολής εκθέσεων.

3. Κάθε Μέρος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I επιτρέπεται να εξουσιοδοτεί νομικά πρόσωπα να συμμετάσχουν, υπ' ευθύνη του, σε ενέργειες που οδηγούν στη δημιουργία, μεταφορά ή αποδοχή άρθρου μονάδων μείωσης των εκπομπών δυνάμει του παρόντος.

4. Εφόσον προκύψει ζήτημα σχετικά με την εφαρμογή των απαιτήσεων που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο εκ μέρους ενός Μέρους του παραρτήματος I και σύμφωνα με τις αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 8, οι μεταφορές και οι αποδοχές μονάδων μείωσης των εκπομπών ενδέχεται να συνεχιστούν και μετά τον εντοπισμό του θέματος, υπό την προϋπόθεση ότι ανάλογες μονάδες θα αξιολογηθούν από το Μέρος για να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις που έχει αναλάβει δυνάμει του άρθρου 3 έως ότου αντιμετωπιστεί οιοδήποτε εκκρεμόν θέμα συμμόρφωσης.

Άρθρο 7

1. Κάθε Μέρος του παραρτήματος I ενσωματώνει στην ετήσια απογραφή των ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές των απορροφήσεων από καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, εφόσον έχουν υποβληθεί σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών, τις αναγκαίες συμπληρωματικές πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλιστεί η συμμόρφωση προς τις διατάξεις του άρθρου 3, όπως αυτές καθορίζονται κατωτέρω στην παράγραφο 4.

2. Κάθε Μέρος του παραρτήματος I ενσωματώνει στην εθνική ανακοίνωση, που υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 12 της Σύμβασης, τις συμπληρωματικές πληροφορίες που είναι απαραίτητες προκειμένου να αποδείξει ότι συμμορφώθηκε προς τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του Πρωτοκόλλου, ως καθορίζονται κατωτέρω στην παράγραφο 4.

3. Κάθε Μέρος του παραρτήματος I υποβάλλει ετησίως τις πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει της ως άνω παραγράφου 1, αρχίζοντας με την πρώτη απογραφή που προβλέπει η Σύμβαση το πρώτο έτος της περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων αφού τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο. Έκαστο των εν λόγω Μερών υποβάλλει τις απαιτούμενες πληροφορίες δυνάμει της ως άνω παραγράφου 2, ως μέρος της πρώτης εθνικής ανακοίνωσης που προβλέπει η Σύμβαση αφού τεθεί σε ισχύ το Πρωτόκολλο και μετά την έγκριση των κατευθυντήριων γραμμών ως προβλέπει η παράγραφος 4 κατωτέρω. Η συχνότητα με την οποία εν συνεχεία υποβάλλονται οι πληροφορίες που απαιτούνται δυνάμει του ως άνω άρθρου καθορίζονται από τη διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, λαμβάνοντας υπόψη οιοδήποτε χρονοδιάγραμμα αποφασιστεί εκ μέρους της διάσκεψης των Μερών για την υποβολή των εθνικών ανακοινώσεων.

4. Η διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου εγκρίνει κατά την πρώτη ολομέλεια, και εν συνε-

χεία επανεξετάζει περιοδικά, κατευθύνσεις για την προπαρασκευή των πληροφοριών που απαιτούνται δυνάμει του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθύνσεις για την προπαρασκευή των εθνικών ανακοινώσεων των Μερών του παραρτήματος I, που ενέκρινε η διάσκεψη των Μερών. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου καλείται επίσης, πριν από την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων να αποφασίσει τις πρακτικές διαδικασίες υπολογισμού των καταλογιζομένων ποσοτήτων.

Άρθρο 8

1. Οι πληροφορίες που υποβάλλονται δυνάμει του άρθρου 7 εκ μέρους εκάστου των Μερών του παραρτήματος I επανεξετάζονται από ομάδες ειδικών σύμφωνα με τις αντίστοιχες αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις που εγκρίνει προς τούτο η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου δυνάμει της κατωτέρω παραγράφου 4. Οι υποβαλλόμενες πληροφορίες βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 1 εκ μέρους εκάστου των Μερών του παραρτήματος I επανεξετάζονται στο πλαίσιο της ετήσιας απογραφής και καταχώρησης των εκπομπών και των καταλογιζομένων ποσοτήτων. Επιπλέον, οι υποβαλλόμενες πληροφορίες βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 2, εκ μέρους εκάστου των Μερών που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I επανεξετάζονται στο πλαίσιο της επισκόπησης των ανακοινώσεων.

2. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων που ασχολούνται με την επανεξέταση συντονίζονται από τη Γραμματεία και απαρτίζονται από εμπειρογνώμονες που επιλέγονται μεταξύ των οριζομένων από τα Μέρη της Σύμβασης και, κατά περίπτωση, από διακυβερνητικούς οργανισμούς, σύμφωνα με τις προς τούτο δοθείσες οδηγίες από διάσκεψη των Μερών.

3. Η διαδικασία αναθεώρησης συνεπάγεται πλήρη και γενική τεχνική αποτίμηση των πτυχών της εφαρμογής εκ μέρους εκάστου των Μερών του Πρωτοκόλλου. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων που ασχολούνται με την επανεξέταση εκπονούν έκθεση για τη διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, αποτιμώντας κατά πόσον εξασφαλίστηκε η εκπλήρωση των υποχρεώσεων εκάστου των Μερών και εντοπίζοντας πιθανά προβλήματα, καθώς και παράγοντες που επηρεάζουν, την ανταπόκριση στις επιμέρους υποχρεώσεις. Οι εκθέσεις αυτές διαβιβάζονται από τη Γραμματεία στα Μέρη της Σύμβασης. Η Γραμματεία συντάσσει κατάλογο με τα θέματα που αφορούν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων και αναφέρονται στις εκθέσεις αυτές για περαιτέρω εξέταση εκ μέρους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου.

4. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου εγκρίνει κατά την πρώτη ολομέλεια, και εν συνεχεία επανεξετάζει περιοδικώς τις κατευθύνσεις για την επανεξέταση της εφαρμογής εκ μέρους των εμπειρογνομόνων, λαμβάνοντας υπόψη τις σχετικές αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών.

5. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, με τη βοήθεια του Επικουρικού Φορέα για την

Εφαρμογή και, κατά περίπτωση, του Επικουρικού Φορέα Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής, εξετάζει :

- α) τις υποβληθείσες πληροφορίες εκ μέρους των Μερών δυνάμει του άρθρου 7 και τις εκθέσεις των εμπειρογνομόνων που εκπονούνται βάσει του παρόντος άρθρου· και
- β) τα θέματα εφαρμογής που περιέχονται στον κατάλογο που συντάσσει η Γραμματεία δυνάμει της ως άνω παραγράφου 3, καθώς και οιαδήποτε θέματα θίγουν τα Μέρη.

6. Αφού εξετάσει τις αναφερόμενες στην παράγραφο 5 πληροφορίες, η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με οιοδήποτε θέμα απαιτείται για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 9

1. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου επανεξετάζει περιοδικά το Πρωτόκολλο με γνώμονα τις βέλτιστες διαθέσιμες επιστημονικές πληροφορίες και αποτιμήσεις για την αλλαγή του κλίματος και τις επιπτώσεις αυτής, καθώς και βάσει των σχετικών τεχνικών, κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων. Ανάλογες επανεξετάσεις συντονίζονται με τις αντιστοιχώς πραγματοποιούμενες στο πλαίσιο της Σύμβασης, ιδίως μάλιστα με τις επανεξετάσεις που απαιτούνται από το άρθρο 4, παράγραφος 2 στοιχείο δ) και το άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο α) της Σύμβασης. Βάσει των ως άνω επανεξετάσεων, η διάσκεψη των Μερών που λειτουργεί ως συνεδρίαση των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος του Πρωτοκόλλου αναλαμβάνει την πλέον ενδεδειγμένη δράση.

2. Η πρώτη επανεξέταση πραγματοποιείται κατά τη δεύτερη ολομέλεια της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου. Περαιτέρω επανεξετάσεις πραγματοποιούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα εγκαίρως.

Άρθρο 10

Τα Μέρη, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις κοινές αλλά διαφοροποιημένες αρμοδιότητές τους και τις ειδικές εθνικές και περιφερειακές προτεραιότητές τους όσον αφορά την ανάπτυξη, τους αντίστοιχους στόχους και περιστάσεις, δίδωσιν να καθιερώνονται νέες υποχρεώσεις για τα Μέρη του παραρτήματος Ι, αλλά επιβεβαιώνοντας τις ήδη υφιστάμενες υποχρεώσεις βάσει του άρθρου 4 παράγραφος 1 της Σύμβασης, και συνεχίζοντας να καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να ανταποκριθούν στις ανειλημμένες υποχρεώσεις τους προκειμένου να επιτευχθεί η αειφόρος ανάπτυξη, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 4 παράγραφοι 3, 5 και 7 της Σύμβασης, καλούνται:

- α) να διαμορφώσουν, όπου και στο μέτρο που αυτό είναι εφικτό, εθνικά και, εφόσον κρίνεται απαραίτητο, περιφερειακά προγράμματα αποτελεσματικής αξιοποίησης των δαπανών με στόχο την εκτίμηση της ποιότητας των τοπικών παραγόντων εκπομπής, των δεδομένων ή/και μοντέλων δραστηριότητας που απηχούν τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες σε έκαστο Μέρος για την προπαρασκευή και την περιοδική ενημέρωση των εθνικών απογραφών ανθρωπογενών εκπομπών από πηγές και

των απορροφήσεων από καταβόθρες δέσμευσης των αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και δεν διέπονται από το Πρωτόκολλο του Μόντρεαλ, χρησιμοποιώντας συγκρίσιμες μεθοδολογίες που εγκρίνονται από τη διάσκεψη των Μερών, και συνάδουν προς τις κατευθύνσεις των εθνικών ανακοινώσεων που εγκρίνει η διάσκεψη των Μερών·

- β) να διαμορφώνουν, εφαρμόζουν, δημοσιεύουν και σε τακτά χρονικά διαστήματα ενημερώνουν τα εθνικά και, κατά περίπτωση, περιφερειακά προγράμματα τα οποία περιλαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό της αλλαγής του κλίματος και μέτρα για τη διευκόλυνση της κατάλληλης προσαρμογής σ' αυτήν:

i) ανάλογα προγράμματα αφορούν μεταξύ άλλων τους κλάδους της ενέργειας, των μεταφορών και της βιομηχανίας καθώς επίσης και τη γεωργία, τη δασοπονία και τη διαχείριση των αποβλήτων. Επιπλέον, οι τεχνολογίες προσαρμογής και οι μέθοδοι βελτίωσης του χωροταξικού σχεδιασμού δύνανται να βελτιώσουν την προσαρμογή στις κλιματικές αλλαγές· και

ii) τα Μέρη του παραρτήματος Ι υποβάλλουν πληροφορίες σχετικά με τις ενέργειες που αναλαμβάνουν δυνάμει του παρόντος Πρωτοκόλλου, περιλαμβανομένων των εθνικών προγραμμάτων, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του άρθρου 8· και άλλα Μέρη επιδιώκουν να περιλάβουν στις εθνικές τους ανακοινώσεις, κατά περίπτωση, πληροφορίες σχετικά με προγράμματα τα οποία περιέχουν τα μέτρα που το εκάστοτε Μέρος θεωρεί ότι συμβάλλουν στην αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και των αρνητικών επιδράσεων της συμπεριλαμβανομένης της καταπολέμησης της αύξησης των εκπομπών αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου και της βελτίωσης της απορρόφησης των αερίων αυτών από τις καταβόθρες δέσμευσης, της δημιουργίας νέου δυναμικού και της προσαρμογής των μέτρων·

- γ) να συνεργάζονται όσον αφορά την προαγωγή των αποτελεσματικών πρακτικών για την ανάπτυξη, εφαρμογή και διάδοση, τη λήψη όλων των απαραίτητων μέτρων προαγωγής, τη διευκόλυνση της χρηματοδότησης, κατά περίπτωση, τη μεταφορά ή την πρόσβαση σε περιβαλλοντικώς αξιόπιστες τεχνολογίες, τεχνονομία, πρακτικές και διαδικασίες που σχετίζονται με την αλλαγή του κλίματος, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης πολιτικών και προγραμμάτων για την αποτελεσματική μεταφορά περιβαλλοντικώς αξιόπιστων τεχνολογιών, που είναι δημόσιας ιδιοκτησίας ή δωρεάν, και της δημιουργίας ενός ευεπίφορου περιβάλλοντος για τον ιδιωτικό τομέα ώστε να προαχθεί και να βελτιωθεί η πρόσβαση στις περιβαλλοντικώς αξιόπιστες τεχνολογίες και η μεταφορά τους·

- δ) να συνεργάζονται στον τομέα της επιστημονικής και τεχνικής έρευνας και να προάγουν τη διατήρηση και την ανάπτυξη συστημάτων τακτικής παρατήρησης και την ανάπτυξη αρχείων δεδομένων ώστε να περιοριστούν οι αβεβαιότητες που σχετίζονται με το κλιματικό σύστημα, τις αρνητικές επιδράσεις της αλλαγής του κλίματος και τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις των επιμέρους στρατηγικών ανταπόκρισης, προάγοντας παράλληλα την ανάπτυξη και την ενίσχυση των εγγενών δυνατοτήτων και ικανοτήτων συμμετοχής σε διεθνείς και διακυβερνητικές προσπάθειες, προγράμματα και δίκτυα έρευνας και συστηματικής παρατήρησης, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 5 της Σύμβασης·

ε) να συνεργάζονται και να προάγουν σε διεθνές επίπεδο και, εφόσον κρίνεται σκόπιμο, να αξιοποιούν μάλιστα ήδη υφιστάμενους φορείς, την ανάπτυξη και την εφαρμογή εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης της δημιουργίας εθνικού δυναμικού, ιδίως σε ό,τι αφορά τις ανθρώπινες και θεσμικές ικανότητες και την ανταλλαγή ή την απόσπαση του προσωπικού που ασχολείται με την εκπαίδευση εμπειρογνομώνων στον τομέα αυτό, ιδίως στις αναπτυσσόμενες χώρες ενώ παράλληλα καλούνται να διευκολύνουν σε εθνικό επίπεδο τις προσπάθειες ευαισθητοποίησης και πρόσβασης του κοινού στις πληροφορίες σχετικά με την αλλαγή του κλίματος. Κατάλληλες πρακτικές διαδικασίες θα πρέπει να αναπτυχθούν για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων αυτών μέσω των αντιστοιχων φορέων της Σύμβασης λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 6 της Σύμβασης·

στ) να περιλαμβάνουν στις εθνικές τους ανακοινώσεις πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα και τις δραστηριότητες που αναλαμβάνουν σύμφωνα με το παρόν άρθρο βάσει των αντιστοιχων αποφάσεων της διάσκεψης των Μερών· και

ζ) να αποδίδουν τη δέουσα σημασία, κατά την προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο αυτό, στο άρθρο 4 παράγραφος 8 της Σύμβασης.

Άρθρο 11

1. Κατ' εφαρμογή του άρθρου 10, τα Μέρη λαμβάνουν υπόψη τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφοι 4, 5, 7, 8 και 9 της Σύμβασης.

2. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφος 1 της Σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφος 3 και του άρθρου 11 της Σύμβασης και, μέσω των επιχειρησιακών φορέων του οικονομικού μηχανισμού της Σύμβασης, οι αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών και τα άλλα αναπτυσσόμενα Μέρη του παραρτήματος II της Σύμβασης καλούνται:

α) να παρέχουν νέους και πρόσθετους οικονομικούς πόρους προκειμένου να καλυφθούν πλήρως οι δαπάνες που επωμίζονται οι αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των αναπτυσσόμενων Μερών, στην προσπάθειά τους να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τις οποίες υπέχουν δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) της Σύμβασης που καλύπτονται από το άρθρο 10 στοιχείο α)· και

β) να παρέχουν αντιστοιχους οικονομικούς πόρους, συμπεριλαμβανομένης και της μεταφοράς τεχνολογίας, που είναι απαραίτητη για τις αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών ώστε να ανταποκριθούν πλήρως στις συγκεκριμένες αναπτυξιακές δαπάνες που σχετίζονται με την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 της Σύμβασης, οι οποίες καλύπτονται από το άρθρο 10 και έχουν συμφωνηθεί μεταξύ έκαστης αναπτυσσόμενης χώρας που συγκαταλέγεται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών και του διεθνούς φορέα ή φορέων που αναφέρονται στο άρθρο 11 της Σύμβασης, σύμφωνα με το άρθρο αυτό.

Η ανταπόκριση προς τις ήδη υφιστάμενες υποχρεώσεις λαμβάνει υπόψη την ανάγκη καταλληλότητας και προβλεψιμότητας όσον

αφορά τη ροή των πιστώσεων και τη σημασία του δέοντος επιμερισμού φορτίου μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών που συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών. Η καθοδήγηση του οικονομικού μηχανισμού της Σύμβασης όσον αφορά τις σχετικές αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών, συμπεριλαμβανομένων και των εγκριθεισών πριν από τη θέσπιση του παρόντος Πρωτοκόλλου, εφαρμόζονται κατ' αναλογία στις διατάξεις της παρούσας παραγράφου.

3. Οι αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών και τα λοιπά αναπτυσσόμενα Μέρη του παραρτήματος II της Σύμβασης δύνανται επίσης να παράσχουν χρηματοοικονομικούς πόρους, από τους οποίους να επωφεληθούν οι αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών, για την εφαρμογή του άρθρου 10, μέσω διμερών, περιφερειακών και άλλων πολυμερών διαύλων.

Άρθρο 12

1. Εν προκειμένω ορίζεται μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης.

2. Ο στόχος του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης είναι να επικουρήσει τα Μέρη που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα I ώστε να επιτύχουν την αειφόρο ανάπτυξη και να συμβάλουν στον τελικό στόχο της Σύμβασης, καθώς και να επικουρήσει τα Μέρη του παραρτήματος I ώστε να συμμορφωθούν προς τις ποσοτικοποιημένες υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν δυνάμει του άρθρου 3 σχετικά με τον περιορισμό και τη μείωση των εκπομπών.

3. Βάσει του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης :

α) Τα Μέρη που δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα I επωφελούνται από τις δραστηριότητες που σχετίζονται με έργα που καταλήγουν σε πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών· και

β) Μέρη που περιλαμβάνονται στο παράρτημα I ενδέχεται να αξιοποιούν τις επιπλέον πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών από ανάλογες δραστηριότητες έργων προκειμένου να συμβάλουν στη συμμόρφωση με μέρος των ποσοτικοποιημένων υποχρεώσεων που έχουν αναλάβει όσον αφορά τον περιορισμό και τη μείωση των εκπομπών δυνάμει του άρθρου 3, ως ορίζει η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου.

4. Ο μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης ελέγχεται και καθοδηγείται από τη διάσκεψη των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου και εποπτεύεται από το διοικητικό συμβούλιο του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης.

5. Οι μειώσεις των εκπομπών από δραστηριότητες έκαστου αναλόγου έργου πιστοποιούνται από επιχειρησιακούς φορείς που ορίζει η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου βάσει:

- α) της οικειοθελούς συμμετοχής εφόσον αυτή εγκρίνεται από έκαστο των εμπλεκομένων Μερών·
- β) γνήσιων μετρήσιμων και μακροπρόθεσμων οφελών όσον αφορά τον μετριασμό της αλλαγής του κλίματος· και
- γ) μειώσεων των εκπομπών επιπλέον αυτών που θα λάμβαναν χώρα εάν δεν αναλαμβάνονταν η αντίστοιχη πιστοποιημένη δραστηριότητα του συγκεκριμένου έργου.

6. Ο μηχανισμός καθαρής ανάπτυξης συμβάλλει στη δέουσα ρύθμιση της χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων από πιστοποιημένα έργα.

7. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου κατά την πρώτη ολομέλειά της διαμορφώνει προοπτικές, ρυθμίσεις και διαδικασίες προκειμένου να επιτευχθεί η διαφάνεια, η αποτελεσματικότητα και ο καταλογισμός ευθυνών μέσω του ανεξάρτητου ελέγχου και της διακρίβωσης των δραστηριοτήτων των έργων.

8. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου εξασφαλίζει ότι μέρος των εισπράξεων από πιστοποιημένες δραστηριότητες έργων χρησιμοποιείται για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών καθώς επίσης και για την παροχή αρωγής προς τις αναπτυσσόμενες χώρες που συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών και θεωρούνται ιδιαίτερα ευπαθείς όσον αφορά την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και του αντίστοιχου κόστους προσαρμογής.

9. Η συμμετοχή βάσει του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην ως άνω παράγραφο 3 α και η εξασφάλιση πιστοποιημένων μειώσεων εκπομπών, ενδέχεται να συνεπάγεται τη συμμετοχή ιδιωτικών και/ή δημοσίων φορέων και επιβάλλεται να αποτελέσει αντικείμενο κάθε δυνατής καθοδήγησης εκ μέρους του διοικητικού συμβουλίου του μηχανισμού καθαρής ανάπτυξης.

10. Οι πιστοποιημένες μειώσεις εκπομπών που επιτυγχάνονται κατά την περίοδο μετά το 2000 και έως την αρχή της πρώτης περιόδου ανάληψης υποχρεώσεων μπορεί να αξιοποιηθεί προκειμένου να παρασχεθεί η δέουσα βοήθεια για τη συμμόρφωση κατά την πρώτη περίοδο ανάληψης υποχρεώσεων.

Άρθρο 13

1. Η διάσκεψη των Μερών, ήτοι το ανώτατο σώμα της Σύμβασης, ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης που δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου ενδέχεται να συμμετάσχουν ως παρατηρητές στη διαδικασία οιασδήποτε συνόδου της διάσκεψης των Μερών ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου. Όταν η διάσκεψη των Μερών ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, οι αποφάσεις βάσει του Πρωτοκόλλου λαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο από τα συμβαλλόμενα σε αυτό Μέρη.

3. Όταν η διάσκεψη των Μερών ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, οιαδήποτε Μέρος του Προεδρείου

της διάσκεψης των Μερών που εκπροσωπεί Μέρος της Σύμβασης το οποίο δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου, αντικαθίσταται από επιπλέον Μέλος το οποίο εκλέγεται από και μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου.

4. Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου επανεξετάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου και λαμβάνει, στο πλαίσιο της εντολής της, αναγκαίες αποφάσεις για την προαγωγή της ουσιαστικής εφαρμογής του. Εν προκειμένω αναλαμβάνει τα καθήκοντα που της ανατίθενται από το παρόν Πρωτόκολλο και καλείται:

α) να αξιολογεί, βάσει των πληροφοριών που διατίθενται σύμφωνα με τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου, την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου εκ μέρους των Μερών, τις συνολικές επιπτώσεις των μέτρων που λαμβάνονται σύμφωνα με το Πρωτόκολλο, ιδίως μάλιστα τις περιβαλλοντικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις καθώς και τις σωρευτικές επιδράσεις τους και τον βαθμό στον οποίο επιτυγχάνονται πρόοδοι σχετικά με την επίτευξη του στόχου της Σύμβασης·

β) να εξετάζει περιοδικά τις υποχρεώσεις που υπέχουν τα συμβαλλόμενα Μέρη δυνάμει του Πρωτοκόλλου, αποδίδοντας τη δέουσα σημασία στις αναθεωρήσεις που προβλέπουν τα άρθρα 4 παράγραφος 2 στοιχείο δ) και το άρθρο 7 παράγραφος 2 της Σύμβασης με γνώμονα την εξυπηρέτηση του στόχου της Σύμβασης, την ήδη κτηθείσα κατά την εφαρμογή της πείρα και την εξέλιξη των επιστημονικών και τεχνολογικών γνώσεων, ενώ παράλληλα από την άποψη αυτή εξετάζει και εγκρίνει τακτικά εκθέσεις σχετικά με την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου·

γ) να προάγει και διευκολύνει την ανταλλαγή πληροφοριών για μέτρα που εγκρίθηκαν από τα Μέρη με στόχο την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και των επιπτώσεών της, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές περιστάσεις, αρμοδιότητες και ικανότητες των Μερών και τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους βάσει του Πρωτοκόλλου·

δ) να διευκολύνει, κατόπιν αιτήσεως δύο ή περισσότερων Μερών, τον συντονισμό των μέτρων που εγκρίνονται από αυτά για την αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος και των επιπτώσεών της, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορετικές περιστάσεις, αρμοδιότητες και ικανότητες των Μερών και τις αντίστοιχες αναληφθείσες υποχρεώσεις τους, βάσει του Πρωτοκόλλου·

ε) να προάγει και καθοδηγεί, σύμφωνα με τον στόχο της Σύμβασης και τις διατάξεις του παρόντος Πρωτοκόλλου, και λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τις αντίστοιχες αποφάσεις της διάσκεψης των Μερών, την ανάπτυξη και περιοδική βελτίωση συγκρίσιμων μεθοδολογιών για την αποτελεσματική εφαρμογή του Πρωτοκόλλου, υπό την έγκριση της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου·

στ) να διατυπώνει συστάσεις σχετικά με οιαδήποτε θέματα κρίνεται αναγκαίο για την εφαρμογή του παρόντος Πρωτοκόλλου·

ζ) να επιδιώκει να κινητοποιήσει πρόσθετους οικονομικούς πόρους σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 2·

η) να καθιερώνει τους επικουρικούς φορείς που κρίνονται απαραίτητοι για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου·

θ) να επιζητεί και αξιοποιεί, κατά περίπτωση, τις υπηρεσίες, τη συνεργασία και τις παρεχόμενες πληροφορίες των αρμόδιων διεθνών οργανισμών και διακυβερνητικών και μη κυβερνητικών φορέων· και

ι) να ασκεί οιαδήποτε άλλα καθήκοντα είναι ενδεχομένως αναγκαία για την εφαρμογή του Πρωτοκόλλου εξετάζοντας παράλληλα κάθε ανάθεση συνεπεία απόφασης της διάσκεψης των Μερών.

5. Ο εσωτερικός κανονισμός της διάσκεψης των Μερών και οι οικονομικές διαδικασίες της Σύμβασης εφαρμόζονται κατ' αναλογία δυνάμει του Πρωτοκόλλου, εφόσον δεν ληφθεί διαφορετική απόφαση με ομοφωνία εκ μέρους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου.

6. Η πρώτη σύνοδος της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου συγκαλείται από τη Γραμματεία ταυτόχρονα με την πρώτη σύνοδο της διάσκεψης των Μερών που έχει προγραμματιστεί μετά από την ημερομηνία θέσης σε ισχύ του Πρωτοκόλλου. Εν συνεχεία οι τακτικές συνόδους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου πραγματοποιείται άπαξ ετησίως και παράλληλα με άλλες τακτικές συνόδους της διάσκεψης των Μερών εφόσον δεν ληφθεί διαφορετική απόφαση εκ μέρους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου.

7. Οι έκτακτοι συνόδους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου πραγματοποιείται ανά πάσα στιγμή εάν αυτό κριθεί απαραίτητο εκ μέρους της διάσκεψης των συμβαλλομένων Μερών που συγκαλείται ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου, ή κατόπιν γραπτού αιτήματος οιοδήποτε των Μερών, υπό την προϋπόθεση ότι, εντός έξι μηνών από την κοινοποίηση του αιτήματος στα Μέρη εκ μέρους της Γραμματείας τυγχάνει της υποστήριξης τουλάχιστον του ενός τρίτου των Μερών.

8. Τα Ηνωμένα Έθνη, οι ειδικευμένες υπηρεσίες τους και ο διεθνής Οργανισμός Ατομικής Ενέργειας καθώς και κράτος μέλος αυτών ή παρατηρητής σε αυτά που δεν έχει συμβληθεί στη Σύμβαση, μπορεί να εκπροσωπηθεί στις συνόδους της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του παρόντος Πρωτοκόλλου, με την ιδιότητα του παρατηρητή. Οιοσδήποτε φορέας ή οργανισμός, εθνικός ή διεθνής, κυβερνητικός ή μη, με εντολή που καλύπτει τα θέματα του παρόντος Πρωτοκόλλου, εφόσον ενημερώσει τη Γραμματεία για την επιθυμία του να εκπροσωπηθεί σε σύνοδο της διάσκεψης των Μερών που έχει συγκληθεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου με την ιδιότητα του παρατηρητή, ενδέχεται επίσης να γίνει δεκτός εάν τουλάχιστον το ένα τρίτο των Μερών δεν διατυπώσει αντιρρήσεις. Η αποδοχή και η συμμετοχή παρατηρητών είναι θέμα το οποίο καλύπτεται από τον εσωτερικό κανονισμό που αναφέρεται στην ως άνω παράγραφο 5.

Άρθρο 14

1. Η Γραμματεία που συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 8 της Σύμβασης ενεργεί ως Γραμματεία του Πρωτοκόλλου.

2. Το άρθρο 8 παράγραφος 2 της Σύμβασης για τα καθήκοντα της Γραμματείας και το άρθρο 8 παράγραφος 3 σχετικά με τις ρυθμίσεις που αφορούν τη λειτουργία της Γραμματείας ισχύουν κατ' αναλογία και για το Πρωτόκολλο. Η Γραμματεία επιπλέον ασκεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται βάσει του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

1. Ο Επικουρικός Φορέας Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής και ο Επιστημονικός Φορέας για την Υλοποίηση που καθιερώνεται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης ενεργούν αντιστοίχως ως επικουρικός φορέας επιστημονικής και τεχνολογικής αρωγής και επικουρικός φορέας εφαρμογής του Πρωτοκόλλου. Οι διατάξεις σχετικά με τη λειτουργία των ως άνω δύο φορέων δυνάμει της Σύμβασης ισχύουν κατ' αναλογία για το Πρωτόκολλο. Οι συνεδριάσεις του Επικουρικού Φορέα Επιστημονικής και Τεχνολογικής Αρωγής και του Επικουρικού Φορέα για την Εφαρμογή του Πρωτοκόλλου πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τις συνεδριάσεις αντιστοίχως του επικουρικού φορέα επιστημονικής και τεχνολογικής αρωγής και του επιστημονικού φορέα για την εφαρμογή της Σύμβασης.

2. Τα Μέρη της Σύμβασης που δεν συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου ενδέχεται να συμμετάσχουν ως παρατηρητές στις διαδικασίες οιασδήποτε συνόδου των επικουρικών φορέων. Όταν φορείς ενεργούν ως επικουρικοί φορείς του Πρωτοκόλλου, οι αποφάσεις βάσει του Πρωτοκόλλου λαμβάνονται αποκλειστικά και μόνο από τα Μέρη του.

3. Εφόσον οι επικουρικοί φορείς που καθιερώνονται με τα άρθρα 9 και 10 της Σύμβασης ασκούν καθήκοντα για θέματα που αφορούν το Πρωτόκολλο, οιοδήποτε μέλος του Προεδρείου των ως άνω επικουρικών φορέων εκπροσωπεί Μέρος της Σύμβασης που δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των συμβαλλομένων Μερών του Πρωτοκόλλου, αντικαθίσταται από επιπλέον μέλος το οποίο εκλέγεται από και μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 16

Η διάσκεψη των Μερών ενεργώντας ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου εξετάζει το ταχύτερο δυνατόν, την εφαρμογή στο Πρωτόκολλο καθώς και τις απαραίτητες τροποποιήσεις, της πολυμερούς διαβουλευτικής διαδικασίας που αναφέρεται στο άρθρο 13 της Σύμβασης, με γνώμονα τις αντίστοιχες αποφάσεις που ενδέχεται να λάβει η διάσκεψη των Μερών. Οιαδήποτε πολυμερής διαβουλευτική διαδικασία εφαρμοσθεί στο Πρωτόκολλο εκτελείται υπό την επιφύλαξη των διαδικασιών και μηχανισμών που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 17.

Άρθρο 17

Η διάσκεψη των Μερών ορίζει τις αντίστοιχες αρχές, πρακτικές διαδικασίες, κανόνες και κατευθύνσεις, όσον αφορά τη διακριβίωση,

την υποβολή εκθέσεων και τον καταλογισμό για την εμπορία των εκπομπών. Τα Μέρη του παραρτήματος Β ενδέχεται να συμμετάσχουν σε εμπορία εκπομπών προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις που υπέχουν δυνάμει του άρθρου 3 του Πρωτοκόλλου. Οιαδήποτε ανάλογη εμπορία θεωρείται συμπληρωματική προς τις εγχώριες δράσεις που αναλαμβάνονται με στόχο να επιτευχθεί η ανταπόκριση προς τις ποσοτικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται δυνάμει του παρόντος άρθρου για τον περιορισμό και τη μείωση των εκπομπών.

Άρθρο 18

Η διάσκεψη των Μερών κατά την πρώτη σύνοδο των Μερών του Πρωτοκόλλου εγκρίνει τις δέουσες και αποτελεσματικές διαδικασίες και μηχανισμούς καθορισμού και αντιμετώπισης των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του Πρωτοκόλλου, και μέσω της εκπόνησης ενδεικτικού πίνακα επιπτώσεων, λαμβάνοντας υπόψη τα αίτια, το είδος, το βαθμό και τη συχνότητα της μη συμμόρφωσης. Οιοδήποτε διαδικασίες και μηχανισμοί που, δυνάμει του Πρωτοκόλλου, συνεπάγονται δεσμευτικές επιπτώσεις εγκρίνονται με τροποποίηση του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 19

Οι διατάξεις του άρθρου 14 της Σύμβασης όσον αφορά τη διευθέτηση των διαφορών ισχύει κατ' αναλογία στο Πρωτόκολλο.

Άρθρο 20

1. Οιοδήποτε των συμβαλλομένων Μερών δύναται να υποβάλλει τροπολογίες για το Πρωτόκολλο.

2. Οι τροπολογίες στο παρόν Πρωτόκολλο εγκρίνονται σε τακτική σύνοδο της διάσκεψης των Μερών που συγκαλείται ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου. Το κείμενο οιαδήποτε προτεινόμενης τροπολογίας για το Πρωτόκολλο κοινοποιείται στα Μέρη εκ μέρους της Γραμματείας τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία προτείνεται η έγκρισή του. Η Γραμματεία κοινοποιεί επίσης το κείμενο οιαδήποτε προτεινόμενων τροπολογιών στα Μέρη και τους υπογράψαντες τη Σύμβαση και, ενημερωτικά, στον Θεματοφύλακα.

3. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συμφωνήσουν ομοφώνως για τυχόν προτεινόμενη τροπολογία στο Πρωτόκολλο. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες δίχως να επιτευχθεί ομοφωνία, η τροπολογία είναι δυνατό να εγκριθεί εφόσον υπερψηφιστεί από τα τρία τέταρτα των παρόντων Μερών με δικαίωμα ψήφου στη συνεδρίαση. Η εγκριθείσα τροπολογία κοινοποιείται από τη Γραμματεία στον Θεματοφύλακα ο οποίος τη διαβιβάζει σε όλα τα Μέρη, προς αποδοχή.

4. Οι πράξεις αποδοχής της τροπολογίας κατατίθενται στον Θεματοφύλακα. Κάθε τροπολογία που εγκρίνεται σύμφωνα με την ως άνω παράγραφο 3 τίθεται σε ισχύ για τα Μέρη που την έχουν αποδεχτεί την ενηνηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία

κατάθεσης στον Θεματοφύλακα πράξης αποδοχής η οποία καλύπτει τουλάχιστον τα τρία τέταρτα των Μερών του Πρωτοκόλλου.

5. Η τροπολογία τίθεται σε ισχύ για οιοδήποτε άλλο Μέρος την ενηνηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατά την οποία το Μέρος αυτό καταθέτει στον Θεματοφύλακα την δική του πράξη αποδοχής για τη συγκεκριμένη τροπολογία.

Άρθρο 21

1. Τα παραρτήματα του Πρωτοκόλλου συνιστούν συστατικό στοιχείο αυτού, και εφόσον δεν υφίσταται άλλη ρητή πρόβλεψη, τυχόν αναφορά στο Πρωτόκολλο λογίζεται παράλληλα ως αναφορά στα παραρτήματα αυτού. Παραρτήματα που εγκρίνονται μετά από τη θέση σε ισχύ του Πρωτοκόλλου περιορίζονται σε καταλόγους, δελτία και άλλο υλικό περιγραφικού χαρακτήρα εφόσον είναι επιστημονικής, τεχνικής, διαδικαστικής ή διοικητικής φύσης.

2. Οιοδήποτε Μέρος δύναται να διατυπώσει προτάσεις για παράρτημα του παρόντος Πρωτοκόλλου και να προτείνει τροπολογίες στα παραρτήματα του Πρωτοκόλλου.

3. Τα παραρτήματα του Πρωτοκόλλου και οι τροπολογίες στα παραρτήματά του εγκρίνονται σε τακτική σύνοδο της διάσκεψης των Μερών που ενεργεί ως σύνοδος των Μερών του Πρωτοκόλλου. Το κείμενο οιαδήποτε προτεινόμενου παραρτήματος ή τροπολογίας σε παράρτημα κοινοποιείται στα συμβαλλόμενα Μέρη από τη Γραμματεία τουλάχιστον έξι μήνες πριν από τη συνεδρίαση κατά την οποία προτείνεται να εγκριθεί. Η Γραμματεία κοινοποιεί επίσης το κείμενο κάθε προτεινόμενου παραρτήματος ή τροπολογίας σε παράρτημα στα Μέρη και τους υπογράψαντες τη Σύμβαση και, ενημερωτικά, στο Θεματοφύλακα.

4. Τα Μέρη καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να εγκριθεί ομόφωνα τυχόν προτεινόμενο παράρτημα ή τροπολογία σε παράρτημα. Εάν εξαντληθούν όλες οι προσπάθειες δίχως να επιτευχθεί ομοφωνία, το παράρτημα ή η τροπολογία του παραρτήματος είναι δυνατό να εγκριθεί εφόσον υπερψηφιστεί από τα τρία τέταρτα των Μερών που είναι παρόντα και διαθέτουν δικαίωμα ψήφου στη συνεδρίαση. Το εγκριθέν παράρτημα ή η τροπολογία παραρτήματος κοινοποιούνται από τη Γραμματεία στον Θεματοφύλακα, ο οποίος διαβιβάζει το κείμενο σε όλα τα Μέρη για την αποδοχή του.

5. Κάθε παράρτημα, εκτός του παραρτήματος Α ή Β, το οποίο εγκρίθηκε και τροποποιήθηκε σύμφωνα με τις ως άνω παραγράφους 3 και 4 τίθεται σε ισχύ για όλα τα Μέρη του Πρωτοκόλλου έξι μήνες μετά από την ημερομηνία κοινοποίησής του εκ μέρους του Θεματοφύλακα στα Μέρη που ενέκριναν το παράρτημα ή την τροπολογία στο παράρτημα, εκτός των Μερών που κοινοποιούν γραπτώς στον Θεματοφύλακα εντός της περιόδου αυτής ότι δεν αποδέχονται το παράρτημα ή την τροπολογία του παραρτήματος. Το παράρτημα ή η τροπολογία του παραρτήματος τίθεται σε ισχύ για τα Μέρη που αποσύρουν την κοινοποίηση μη αποδοχής την ενηνηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία παραλαβής από τον Θεματοφύλακα της αντίστοιχης απόσυρσης της εν λόγω κοινοποίησης.

6. Εάν η έγκριση παραρτήματος ή η τροπολογία σε παράρτημα συνεπάγεται τροπολογία του Πρωτοκόλλου, το παράρτημα ή η τροπολογία του παραρτήματος δεν τίθενται σε ισχύ έως ότου τεθεί σε ισχύ η τροπολογία του Πρωτοκόλλου.

7. Οι τροπολογίες των παραρτημάτων Α και Β του Πρωτοκόλλου εγκρίνονται και τίθενται σε ισχύ σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 20, εφόσον ανάλογες τροπολογίες στο παράρτημα Β εγκρίνονται αποκλειστικά και μόνο με τη γραπτή έγκριση του εμπλεκόμενου Μέρους.

Άρθρο 22

1. Έκαστο Μέρος διαθέτει μία ψήφο, υπό την επιφύλαξη των προβλεπόμενων στην κατωτέρω παράγραφο 2.

2. Οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης, στα θέματα που εμπíπτουν στις αρμοδιότητές τους, ασκούν δικαίωμα ψήφου με ψήφους ισάριθμους προς τον αριθμό των κρατών μελών τους που συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου. Κάθε ανάλογος οργανισμός δεν ασκεί το δικαίωμα ψήφου του εάν κάποιο από τα κράτη μέλη του ασκεί το δικό του δικαίωμα ψήφου και αντιστρόφως.

Άρθρο 23

Ο Γενικός Γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών είναι ο Θεματοφύλακας του παρόντος Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 24

1. Το παρόν Πρωτόκολλο τίθεται προς υπογραφή ενόψει επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης εκ μέρους των κρατών και των περιφερειακών οργανισμών οικονομικής ολοκλήρωσης που συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών της Σύμβασης. Το Πρωτόκολλο τίθεται προς υπογραφή στην έδρα των Ηνωμένων Εθνών στη Νέα Υόρκη από τις 16 Μαρτίου 1998 έως τις 15 Μαρτίου 1999. Προσχώρηση στο Πρωτόκολλο είναι δυνατή από την ημέρα κατά την οποία έχει λήξει η προθεσμία υπογραφής του. Οι πράξεις επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης κατατίθενται στον Θεματοφύλακα.

2. Κάθε περιφερειακός οργανισμός οικονομικής ολοκλήρωσης καθίσταται Μέρος του Πρωτοκόλλου δίχως οιοδήποτε των κρατών μελών του να είναι Μέρος, δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Πρωτόκολλο. Σε περίπτωση αναλόγων οργανισμών, των οποίων ένα ή περισσότερα από τα κράτη μέλη συγκαταλέγονται μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου, ο οργανισμός και το κράτος μέλος αποφασίζουν για τις αντίστοιχες αρμοδιότητές τους όσον αφορά τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το Πρωτόκολλο. Σε ανάλογες περιπτώσεις, οι οργανισμοί και τα κράτη μέλη δεν επιτρέπεται να ασκούν ταυτόχρονα τα δικαιώματά τους όσον αφορά το Πρωτόκολλο.

3. Οι περιφερειακοί οργανισμοί οικονομικής ολοκλήρωσης καλούνται να δηλώνουν στις πράξεις επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, το εύρος των αρμοδιοτήτων τους όσον αφορά τα θέματα που διέπει το παρόν Πρωτόκολλο. Οι οργανισμοί

αυτοί ενημερώνουν επίσης σχετικά τον Θεματοφύλακα, ο οποίος με τη σειρά του πληροφορεί τα Μέρη, για οιαδήποτε ουσιαστική τροποποίηση του βαθμού των αρμοδιοτήτων τους.

Άρθρο 25

1. Το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατά την οποία τουλάχιστον 55 Μέρη της Σύμβασης, συμπεριλαμβανομένων των Μερών του παραρτήματος I εφόσον έχουν καταθέσει πράξεις επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, αντιπροσωπεύουν συνολικά τουλάχιστον 55 τοις εκατό των συνολικών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά το 1995.

2. Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, «οι συνολικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα το 1990 των Μερών του παραρτήματος I» σημαίνει οι ποσότητες που κοινοποιούνται κατά ή πριν την ημερομηνία έγκρισης του Πρωτοκόλλου από τα συμβαλλόμενα Μέρη του παραρτήματος I στις πρώτες εθνικές ανακοινώσεις που υποβάλλουν σύμφωνα με το άρθρο 12 της Σύμβασης.

3. Για έκαστο των κρατών ή των περιφερειακών οργανισμών οικονομικής ολοκλήρωσης που επικυρώνουν, αποδέχονται, εγκρίνουν ή προσχωρούν στο Πρωτόκολλο τηρώντας τις προϋποθέσεις που ορίζει η ως άνω παράγραφος 1 για τη θέση σε ισχύ, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την ενενηκοστή ημέρα μετά από την ημερομηνία κατάθεσης της αντιστοίχου πράξης επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης.

4. Κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, οιαδήποτε πράξη κατατίθεται εκ μέρους περιφερειακού οργανισμού οικονομικής ολοκλήρωσης δεν θεωρείται πρόσθετη προς εκείνες που έχουν καταθέσει σχετικά τα κράτη μέλη του οργανισμού αυτού.

Άρθρο 26

Δεν επιτρέπεται η διατύπωση επιφυλάξεων ως προς το περιεχόμενο του Πρωτοκόλλου.

Άρθρο 27

1. Τρία χρόνια από την ημερομηνία κατά την οποία το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ για κάποιο Μέρος, το εν λόγω Μέρος επιτρέπεται να αποσυρθεί από το Πρωτόκολλο με γραπτή κοινοποίηση στον Θεματοφύλακα.

2. Οιαδήποτε ανάλογη απόσυρση αρχίζει να ισχύει μετά την εκπνοή ενός έτους από την ημερομηνία παραλαβής εκ μέρους του Θεματοφύλακα της κοινοποίησης της απόσυρσης ή σε μεταγενέστερη ημερομηνία που διευκρινίζεται στο κοινοποιούμενο κείμενο της απόφασης.

3. Το Μέρος που αποσύρεται από τη Σύμβαση θεωρείται ότι αποσύρεται επίσης και από το Πρωτόκολλο.

Άρθρο 28

Το πρωτότυπο του Πρωτοκόλλου, του οποίου το κείμενο στα Αραβικά, Κινέζικα, Γαλλικά, Ρωσικά και Ισπανικά θεωρείται εξίσου αυθεντικό, κατατίθεται στον Γενικό Γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών.

ΕΓΙΝΕ στο Κυότο, την ενδεκάτη Δεκεμβρίου χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά.

ΕΙΣ ΠΙΣΤΩΣΗ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ οι υπογεγραμμένοι πληρεξούσιοι, οι οποίοι είναι πλήρως εξουσιοδοτημένοι προς το σκοπό αυτό, υπέγραψαν το παρόν Πρωτόκολλο στις καθορισμένες ημερομηνίες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

Αέρια που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου

Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)

Μεθάνιο (CH₄)

Διοξείδιο του αζώτου (N₂O)

Υδροφθοράνθρακες (HFCs)

Υπερφθοράνθρακες (PFCs)

Εξαφθοριούχο θείο (SF₆)

Τομείς/κατηγορίες πηγών*Ενέργεια*

Ανάλωση καυσίμων

Ενεργειακοί κλάδοι

Μεταποιητικές βιομηχανίες και κατασκευές

Μεταφορές

Άλλοι τομείς

Άλλοι

Διαφεύγουσες εκπομπές από καύσιμα

Στερεά καύσιμα

Πετρέλαιο και φυσικό αέριο

Άλλα

Βιομηχανικές διαδικασίες

Εξορυκτικά προϊόντα

Χημικές βιομηχανίες

Μεταλλουργική παραγωγή

Άλλη παραγωγή

Παραγωγή αλοανθράκων και εξαφθοριούχου θείου

Κατανάλωση αλοανθράκων και εξαφθοριούχου θείου

Άλλα

Χρήση διαλυτών και άλλων προϊόντων

Γεωργία

Εντερική ζύμωση

Διαχείριση λιπασμάτων

Καλλιέργεια ρυζιού

Γεωργικά εδάφη

Προγραμματισμένες πυρκαγιές στη σαβάνα

Καύση γεωργικών καταλοίπων

Άλλα

Απόβλητα

Διάθεση στερεών αποβλήτων στη ξηρά

Χειρισμός λυμάτων

Αποτέφρωση αποβλήτων

Άλλα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Μέρη — Ποσοτικοποιημένη υποχρέωση περιορισμού ή μείωσης των εκπομπών

(ποσοστό του βασικού έτους ή της βασικής περιόδου)

Αυστραλία 108	Λιχτενστάιν 92
Αυστρία 92	Λιθουανία* 92
Βέλγιο 92	Λουξεμβούργο 92
Βουλγαρία* 92	Μονακό 92
Καναδάς 94	Κάτω Χώρες 92
Κροατία* 95	Νέα Ζηλανδία 100
Τσεχική Δημοκρατία* 92	Νορβηγία 101
Δανία 92	Πολωνία* 94
Εσθονία* 92	Πορτογαλία 92
Ευρωπαϊκή Κοινότητα 92	Ρουμανία* 92
Φινλανδία 92	Ρωσική Ομοσπονδία* 100
Γαλλία 92	Σλοβακία* 92
Γερμανία 92	Σλοβενία* 92
Ελλάδα 92	Ισπανία 92
Ουγγαρία* 94	Σουηδία 92
Ισλανδία 110	Ελβετία 92
Ιρλανδία 92	Ουκρανία* 94
Ιταλία 92	Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας 92
Ιαπωνία 94	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής 93
Λετονία* 92	

---

* Χώρες που διέρχονται μεταβατική περίοδο προς την οικονομία της αγοράς.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πίνακας των ποσοτικώς εκφρασμένων δεσμεύσεων περιορισμού ή μείωσης εκπομπών για τον καθορισμό των αντίστοιχων επιπέδων εκπομπών που επιμετρούνται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τα κράτη μέλη της σύμφωνα με το άρθρο 4 του Πρωτοκόλλου του Κυότο

	Ποσοτικώς εκφρασμένες δεσμεύσεις μείωσης εκπομπών σύμφωνα με το παράρτημα β του Πρωτοκόλλου του Κυότο (ποσοστό του έτους ή της περιόδου βάσης)
Ευρωπαϊκή Κοινότητα	92 %
	Ποσοτικώς εκφρασμένες δεσμεύσεις περιορισμού ή μείωσης εκπομπών όπως συμφωνήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου του Κυότο (ποσοστό του έτους ή της περιόδου βάσης)
Βέλγιο	92,5 %
Δανία	79 %
Γερμανία	79 %
Ελλάδα	125 %
Ισπανία	115 %
Γαλλία	100 %
Ιρλανδία	113 %
Ιταλία	93,5 %
Λουξεμβούργο	72 %
Κάτω Χώρες	94 %
Αυστρία	87 %
Πορτογαλία	127 %
Φινλανδία	100 %
Σουηδία	104 %
Ηνωμένο Βασίλειο	87,5 %

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

Δήλωση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 24 παράγραφος 3 του Πρωτοκόλλου του Κυότο

Τα κάτωθι κράτη είναι σήμερα μέλη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας: το Βασίλειο του Βελγίου, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ιρλανδία, η Ιταλική Δημοκρατία, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας, το Βασίλειο της Σουηδίας, το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δηλώνει ότι, σύμφωνα με τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 175 παράγραφος 1 αυτής, είναι αρμόδια να συνάπτει διεθνείς συμφωνίες και να εκτελεί τις υποχρεώσεις που απορρέουν εξ αυτών, εφόσον αποσκοπούν:

- στη διατήρηση, προστασία και βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος·
- στην προστασία της υγείας του ανθρώπου·
- στη συνετή και ορθολογική χρησιμοποίηση των φυσικών πόρων·
- στην προώθηση, σε διεθνές επίπεδο, μέτρων για την αντιμετώπιση των περιφερειακών ή παγκόσμιων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δηλώνει ότι οι ποσοτικές εκφρασμένες δεσμεύσεις της για μείωση των εκπομπών δυνάμει του Πρωτοκόλλου θα τηρηθούν με δράσεις της Κοινότητας και των κρατών μελών της στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους και ότι έχει ήδη θεσπίσει νομοθετικές πράξεις οι οποίες δεσμεύουν τα κράτη μέλη της και καλύπτουν θέματα που διέπονται από το Πρωτόκολλο.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα θα παρέχει τακτικά πληροφορίες όσον αφορά τις σχετικές κοινοτικές νομοθετικές πράξεις στο πλαίσιο των πρόσθετων πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην εθνική της γνωστοποίηση, η οποία υποβάλλεται δυνάμει του άρθρου 12 της Σύμβασης, προκειμένου να επιδείξει συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις της που απορρέουν από το Πρωτόκολλο, σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 2 αυτού και τις σχετικές κατευθυντήριες γραμμές.